

Pædagogisk læreplan

Daginstitutionerne i Haverslev-Ravnkilde

Tuen, Haverslevvej 156, Haverslev, 9610 Nørager – Tlf. 9988 8085

Kløvermarken, Skalborgvej 19, Ravnkilde. 9610 Nørager – Tlf. 9988 8080

www.rebild.inst.dk

ijost@rebild.dk

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Læringssyn	3
Barnets alsidige personlige udvikling	4
Sociale kompetencer	5
Sprog	6
Krop og bevægelse	7
Naturen og naturfænomener	8
Kulturelle udtryksformer og værdier	9
Børn med særlige behov	10
Overgang til Mini-SFO, SFO og skole	11
Dokumentation og Evaluering	12

Indledning

Værdigrundlag

- Børn og forældre skal føle sig trygge og velkomne
- Børn og forældre skal mødes med en åben og positiv holdning
- Det enkelte barn skal støttes i at udvikle sin selvstændighed
- Det enkelte barn skal støttes i at opnå tolerance over for andre børn og voksne
- Børnene skal gennem leg og planlagte aktiviteter støttes i at udvikle sig alsidigt
- Vi vil skabe et udfordrende og udviklende miljø, såvel inde som ude
- Vi skal fungere som en helhed
- Vi skal være åben ud mod lokalsamfundet

Læringssyn

Vi har et læringssyn hvor vi skaber rum til fordybelse og leg. Vi vil have fokus på legen som læreproces. Børnene eksperimenterer, undersøger, føler, ser på og efterligner. Alt dette udvider deres forståelse af sig selv i sammenhæng med omverdenen.

Vi bestræber os på at holde barnet nysgerrigt. Vi mener at nysgerrighed er en god drivkraft til læring. Vi vil undres sammen med børnene og dele ud af vores viden. Samtidig vil vi fortsat have specifikke projekter, der laves for at udvide børnenes verden. De skal have mulighed for at samle ny viden.

For os er det vigtigt at skabe et fællesskab, hvor der er tryghed og accept af hinanden. Føler man sig tryk og opbakket, tør man kaste sig ud i noget nyt og derved opnå ny viden og erfaring.

Det kræver voksne, som er nærværende, omsorgsfulde, anerkendende, reflekterende og engagerende. De voksne skal give barnet udfordringer i et aktivt samspil. Barnet skal føle sig set og forstået. Der skal gives rum, mulighed og tid til at erfare, afprøve og lære. De voksne skal bruge deres viden om hvad børnegruppen har brug for og koble det sammen med det børnegruppen har lyst til, i en meningsfuld proces.

- Børn lærer bedst hvis de mødes med glæde, respekt, tillid og nærvær
- Børn lærer ved at have gode voksne rollemodeller, som udviser nærvær og empati
- Børn lærer gennem leg, men også gennem iagttagelser. De lærer gennem brug af deres sanser og krop når de deltager i daglige gøremål
- Børn lærer gennem gentagelser og ved at få lov til at prøve
- Børn lærer, når den voksne går "foran" og viser vejen; når den voksne går "ved siden af" hvor barnet og den voksne sammen udforsker; når den voksne går "bagved" og støtter barnet i sin egen udforskning

Den pædagogiske læreplan indeholder følgende temaer:

- barnets alsidige personlighedsudvikling
- sociale kompetencer
- sprog
- krop og bevægelse
- naturen og naturfænomener
- kulturelle udtryksformer og værdier

Desuden

- overvejelser i forhold til børn med særlige behov
- overgangen til Mini-SFO, SFO og skole
- dokumentation
- evaluering

Barnets alsidige personlige udvikling

Børns personlige udvikling trives bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende. Børn skal have mulighed for at opleve sig selv som afholdte og værdsatte individer. De skal lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der kan opstå med andre – både børn og voksne. De skal både kunne mærke deres egne grænser – kunne sige til og fra – og på samme tid indgå som en social del af det større fællesskab. Børn har brug for at lære at tackle de mange forskellige følelser, der opstår i fællesskabet. Voksne er vigtige medspillere, når de følelsesmæssige erfaringer omsættes til adfærd. Børn har brug for at udfolde og afprøve deres potentialer, og det er vigtigt at børn får mulighed for at få et stadigt mere nuanceret kendskab til både sig selv og andre.

Mål:

- at børnene får mulighed for at opleve nære venskaber
- at børnene oplever tillid
- at børnene tror på sig selv og på andre
- at barnet viser følelser (glæde, sorg, vrede, humor, omsorg mm.)
- at børnene oplever at have selvværd
- at børnene tror på egne evner og muligheder
- at barnet kan sige fra og til
- at barnet udvikler sin egen personlighed, samt "hviler i sig selv"
- at vi respekterer barnet for det det er, og ikke kun det det gør
- at vi tilbyder børnene mange forskellige muligheder for at deltage aktivt, og derved acceptere, at der er noget man skal
- at vi giver plads til, at børnene udfolder sig som selvstændige og alsidige personer, der selv kan tage initiativ
- at vi skaber mulighed for, at børnene oplever sig som værdifulde deltagere i og medskabere af et socialt fællesskab

Derfor er det vigtigt, at personalet:

- hjælper de børn, der har det svært med kontakt til de andre børn, bl.a. ved at den voksne viser "vejen", viser "spillereglerne"
- er bevidste om overensstemmelse mellem ord og mimik
- har positive forventninger til barnet
- skaber situationer, hvor de andre børn kan se at barnet har "værdi"
- danner forskellige og vekslende grupper af børn, så børnene "opdager" hinanden og hinandens værdier
- giver barnet mulighed for at kunne argumentere sig frem til en anden afgørelse
- ser ind bag ved barnet og ikke bærer nag
- er rummelige og ser børns forskelligheder
- skaber trivsel for det enkelte barn
- altid husker aftaler med børnene
- sætter grænser for hvad der er acceptabelt, den voksne skal være retningsvisende
- skaber plads til både leg og planlagte aktiviteter
- inddrager forældrene bl.a. gennem samtaler

Det kan vi bla. se ved at:

- alle børn har nogen de kan være sammen med
- børnene er gode til selv at finde på en leg/aktivitet
- børnene er gode til at vente på deres tur, vælge aktiviteterne til og fra

Sociale kompetencer

Sociale kompetencer udvikles i fællesskab med andre mennesker i venskaber, grupper og i mødet med andre kulturer. De vigtige elementer i sociale kompetencer er empati, evne til tilknytning og sociale færdigheder.

Det er vigtigt, at børn støttes i at danne venskaber og lærer, hvordan de kommer med i og er en del af en gruppe. Børnene oplever styrke og betydning i fællesskabet med andre, her er der adgang til at vise og opnå anerkendelse. Der skal være plads til at give udtryk for egne følelser og behov, samtidig med at børnene også forstår og respekterer, at andre har behov.

Mål:

- at børnene anerkendes og respekteres, som de personer de er
- at børnene kender sig selv og sit tilhørsforhold
- at børnene oplever tryghed og tillid i deres relationer til både voksne og andre børn
- at børnene danner og udvikler venskaber med andre børn
- at børnene inddrages og opmuntres til at være aktive deltagere i fællesskabet, og de lærer, at samarbejde med andre og deltager i aktiviteter
- at børnene lærer/ bliver bevidste om hvad der er rigtigt og forkert
- at børnene får mulighed for at blive støttet i at danne venskaber og komme med i grupper, hvor de kan vise og opnå anerkendelse, samt opleve betydningen og styrken i fællesskabet
- at børnene kan føle og udtrykke empati og respekt for andre, derved få forståelse for sig selv og andre
- at børnene kan se andres behov, hjælpe andre, og genkende følelser
- at børnene kender til og praktiserer demokratiske værdier

Derfor er det vigtigt, at personalet:

- igangsætter aktiviteter som inddrager hele børnegruppen f.eks. samling, maddage m.v.
- er glade for at se det enkelte barn
- er bevidste om overensstemmelse mellem ord og mimik
- sørger for at børnene leger i både store og små grupper
- lærer børnene at kunne indgå kompromiser med andre børn
- lærer børnene at vente på tur, når der f.eks. spilles spil
- hjælper børnene med at blive gode venner igen, hvis man er blevet uvenner
- varierer dagligdagen ved nogle gange at arbejde på tværs af hele børnegruppen
- hjælper børnene med at sætte fokus på sociale relationer
- lærer børnene, at på trods af forskellighed skal alle være med i fællesskabet
- lærer børnene at det er okay at sige fra – så længe at det gøres på en ordentlig måde (hvis barnet er i stand til at sige nej, kan det også sige fra hvis det bliver udsat for eller overværer mobning)

Det kan vi bla. se ved at:

- huset summer af børneaktiviteter: der bliver bygget med klodser, leget med lego, dukker, biler. Daglige kreative aktiviteter med hyggesnak rundt om bordet
- børnene har et eller flere andre børn de kalder deres ven
- børn der ikke har nogle legekammerater bliver hurtigt set og hjulpet
- der er en god stemning blandt børnene, når vi tager ud af huset. De hjælper hinanden og er gode til at begå sig blandt andre mennesker
- børnene er gode til at samarbejde og aftale regler og kan indgå kompromis, når de leger.
- børnene tager kontakt og viser interesse for andre børn på en positiv måde
- børnene kommer over konflikter og uvenskab på en konstruktiv måde, eventuelt med hjælp fra de voksne

Sprog

Sprog er forudsætningen for at udtrykke sig og kommunikere med andre. Der findes mange forskellige udtryksformer, som alle spiller en rolle i børns udviklingsproces og som skal have opmærksomhed.

Børn skal støttes i at udvikle deres ordforråd og i at forstå begreber og regler, der gælder for det talte sprog. Det er vigtigt, at børn forstår sammenhængen mellem f.eks. kropssprog, mimik og tale. Deres naturlige interesse for det skrevne sprog skal bakkes op.

Sprog skaber kontakt, og evnen til at bruge nuancerne i sproget støtter og fremmer forståelsen af og fra andre. Børn har brug for at møde voksne, der lytter til dem med forståelse og anerkendelse, så de får mulighed for at udtrykke det, de er i tvivl om, glade for eller kede af.

Sproglige færdigheder er en indgangsdør til verden – en mulighed for at høste viden og erfaring.

Mål:

- at personalet giver børnene mulighed for at udvikle deres sprog gennem dagligdags aktiviteter
- at personalet udfordrer børnene til sproglig kreativitet ex ved at genfortælle historier og oplevelser
- at personalet opfordrer til udtryk på mange forskellige måder og ved hjælp af forskellige midler
- at børnene taler pænt til andre
- at personalet støtter og udvikler børns interesse for og nysgerrighed i forhold til tegn, symboler, mængder, bogstaver og tal
- at børnene kender begreber som: over, under, bagved, foran, højre, venstre m.v.
- at personalet støtter børnene i deres udforskning af skriftsproget
- at børnene kan modtage en besked og handle efter den

Derfor er det vigtigt, at personalet:

- er gode rollemodeller, f.eks. taler "pænt"
- sætter grænser for sproget
- bruger kropssproget
- sætter ord på handlinger
- arbejder med drama og fortælleværksteder
- etablerer garderober med navne i stedet for symboler
- arbejder med rim og remser
- læser bøger med børnene
- holder afvekslende samlinger
- fastholder bevidstheden i dagligdagen omkring sproget
- benytter enhver lejlighed til at øve forskellige begreber, f.eks. over, under, ved siden af

Det kan vi bla. se ved at:

- børnene løser konflikter ved at snakke om det: slåskampe sker ikke så tit
- der foregår mange rollelege som er baseret på samtaler, dialoger og aftaler

Krop og bevægelse

Krop og bevægelse er redskaber til at erobre verden. Ved at styrke børns udvikling, motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelighed, styrkes også deres forudsætninger for at udvikle sig.

Kropslighed er en del af det at være til stede i verden sammen med andre. Ved aktivt at udforske kroppens muligheder og begrænsninger, udvikles børnenes færdigheder og vaner. De får erfaring i, hvad det betyder at koble f.eks. det talte sprog og kropssproget, og de udvikler herigennem også respekt for, at andre kan reagere anderledes end de selv ville gøre.

Børn har brug for at føle værdi og tryghed – også ved deres egen krop og dens reaktioner. Ved at få viden og indsigt i hvordan kroppen fungerer, styrkes børns læring og børnene får også mulighed for at få indsigt i sig selv og andre mennesker.

Mål:

- at børnene med alle sanser tilegner sig verden
- at børnene oplever glæde ved, accept af og forståelse for deres egen krop
- at børnene oplever glæden ved at være i bevægelse, kan løbe, hoppe på et ben, cykle, kaste og gribe en bold m. v.
- at børnene udfordres, gøre svære ting ex spise med kniv og gaffel, selv tage tøj på og skive sit eget navn
- at personalet styrker børnenes fysiske sundhed, blandt andet med fokus på ernæring, hygiejne og bevægelse
- at personalet fremmer børnenes motorisk udvikling
- fastholder at barnet smager på maden

Derfor er det vigtigt, at personalet:

- fastholder opmærksomheden på den motoriske udvikling, bl.a. etablering af motorikgrupper
- dagligt arrangerer morgenløb for børnene fra de er ca. 4 år (Tuen)
- går ture i byen med børnene
- giver plads til leg
- viser og lærer børnene god hygiejne
- kræver at børnene vasker hænder før spisning o. lign.
- afholder maddage, hvor der bl.a. er fokus på ernæring (Kløvermarken)
- fastholder et udfordrende miljø på legepladsen, der appellerer til både motorisk udfoldelse og de forskellige sanser
- bruger gymnastiksalen/hallen
- gør forældrene opmærksomme på at det er vigtigt med en sund og varieret madpakke
- snakker med forældrene om almen ernæring og hygiejne

Det kan vi bla. se ved at:

- børnene kan lide at være ude og bruger flittigt både legeplads og udendørs legeredskaber
- børnene deltager gerne i leg og bevægelse, både indenfor og udenfor
- børnene bruger deres krop aktivt og varieret dagen igennem, fx cykler, klatrer, løber, triller, hopper og balancerer
- børnene er med på at prøve nye fysiske udfordringer, eventuelt støttet af de voksne – fx at springe ned, at klatre op og at kravle igennem på forhindringsbanerne

Naturen og naturfænomener

Udgangspunktet for at forstå verden er også forståelsen af den natur, mennesker lever i og har ansvar for. Naturoplevelser i barndommen bidrager både til den mentale, følelsesmæssige, og fysiske udvikling.

Når børn har mulighed for at være i, sanse og opleve naturen på alle årstider, i forskelligt vejr og landskaber, styrkes også deres sanser og deres motoriske udfoldelse. Når børn leger i naturen, får fantasien og samværet med andre spillerum, og børnene udfordres på mange plan - både kropsligt og mentalt.

Gennem vidende og medlevende voksne kan børnene få vigtige erfaringer og hente masser af viden om naturen og naturfænomener. Naturen giver børnene mulighed for, ved selvsyn at fatte sammenhænge, der ellers kan være svære at forstå, hvis de bliver formidlet på et teoretisk plan. Det gælder f.eks. modsætninger, tal, mængder og rækkefølger.

At bruge naturen som eksperimenterium og legerum danner grundlaget for en varig interesse, respekt og ansvarlighed for natur og miljø.

Mål:

- at børnene udvikler respekt og forståelse for naturen
- at børnene oplever glæde ved at være i naturen
- at børnene lærer naturen at kende, og oplever den som en kilde til leg, oplevelse, udforskning og viden
- at børnene tilegner sig mange forskellige erfaringer med natur, naturfænomener og miljø
- at børnene får kendskab til naturen i og omkring lokalsamfundet
- at børnene får kendskab til og viden om dyr og planter
- at børnene udvikler en undersøgende tilgang til naturen.

Derfor er det vigtigt, at personalet bl.a.

- lærer børnene, at respektere naturen ex ved ikke at smide affald fra sig
- er gode rollemodeller
- giver adgang til natur-bøger, internet o.lign, så der kan indhentes viden om forskellige dyr og planter
- videregiver glæde ved oplevelser i naturen
- er ude på legepladsen
- planlægger og gennemfører gå-ture til både sø og skov
- i samarbejde med børnene bruger forstørrelsesglas og kikkert
- standser op, siger "se her", og viser børnene ting i naturen
- er ude i al slags vejr
- fastholder arealer med "vild" natur på legepladsen
- oprydning i naturen

Det kan vi bla. se ved at:

- børnene godt kan lide at være ude i naturen, på legepladsen
- børnene er nysgerrige efter nye naturoplevelser og vil gerne vide mere om naturen og naturfænomener, de stiller mange spørgsmål og vil gerne arbejde med naturmaterialer og lave bålaktiviteter.
- børnene er nysgerrige efter at få viden om insekter og andre smådyr ved fx at stille spørgsmål og kigge i naturbøger
- børnene har en undersøgende tilgang til naturen ved fx at grave efter orme, studere dyr gennem forstørrelsesglas mv.

Kulturelle udtryksformer og værdier

Kultur er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, vi definerer vores eget kulturelle ståsted og genkender vores egne kulturelle rødder.

Børn har et klart blik for kulturelle udtryksformer. Jo mere varieret børn får lov at udfolde sig og jo flere forskellige kulturelle oplevelser de møder, jo mere brede spektrere bliver også deres opfattelse af såvel verden, andre mennesker, som deres egne muligheder og potentialer. På den måde kan børnene få en forståelse for, at verden er mangfoldig, og at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være vidt forskellige.

Gennem oplevelser af kunst og kultur får børn inspiration til selv at lege, omforme og eksperimentere med de udtryk, de møder. Forudsætningen for denne skabelsesproces er naturligvis, at børnene har mulighed for at udfolde sig på egne betingelser – både når det handler om pladskrævende, støjende eller mere rolige aktiviteter, der kræver fordybelse.

Mål:

- at børnene får mulighed for at møde og afprøve sig selv i forhold til et bredt spekter af kulturelle udtryksformer ex teater, musik, sang, dans, maleri
- at børnene har adgang til materialer, redskaber og moderne medier, som kan give oplevelser og bidrage til børns skabende kulturelle aktiviteter
- at børnene får lejlighed til at deltage i og få viden om kultur, traditioner og kunstneriske tilbud
- at børnene får viden om forskellige kulturer og traditioner der er repræsenteret i vores hus
- at børnene viser tolerance og forståelse for egne og andres traditioner
- at børnene har mulighed for at bruge digitale medier

Derfor er det vigtigt, at personalet:

- sammen med børnene afprøver mange forskellige teknikker og materialer
- laver anderledes mad til maddage
- snakker med børnene om forskelle på mennesker, hudfarve, bosteder osv.
- bruger den danske sangskat
- fortæller eventyr
- fastholder diverse etablerede traditioner, samt evt. danner nye
- snakker med børnene om forskellige traditioner (både danske og udenlandske)
- har kendskab til hvilke muligheder der er for børn og digitale medier, og bruger det i en pædagogisk sammenhæng

Det kan vi bla. se ved at:

- børnene er glade for musik, de synger og nynner melodier
- der er altid nogle kreative aktiviteter i gang i huset, flere af disse aktiviteter er voksenstyrede, og det er voksne der hjælper og motiverer børnene til at gennemføre deres kreative værker
- børnene deltager i og genkender bestemte kulturelle aktiviteter i forhold til mad, sange, højtider m.m.
- børnene genfortæller, leger, synger eller fortæller historier der knytter sig til forskellige traditioner og kulturer
- viser nysgerrighed over for forskellige måder at gøre ting på
- har lyst til at fortælle om "at sådan gør vi hos mig", og at det anerkendes af andre.

Børn med særlig behov

Det er en central opgave at styrke den pædagogiske indsats over for børn med særlige behov. Mange børn har i kortere eller længere perioder særlige behov i forhold til deres udvikling. Det kan være børn som er truet i deres udvikling, hvis ikke de, på en professionel måde, mødes i deres særlige behov. Det er børn som har behov for en særlig tilrettelagt pædagogisk indsats, for at kunne udvikle deres kompetencer.

Det kunne eksempelvis være børn:

- der er særlig godt begavede
- med forsinket udvikling
- med tale-/sprogproblemer
- der oplever sorg og krise
- der mistrives i institutionen

Den voksne skal støtte, lede og udfordre børns læring. Læringen sker både gennem spontane oplevelser og leg, samt ved at den voksne skaber eller understøtter situationer, der giver børnene mulighed for fornyelse, fordybelse, forandring og erfaring. Den voksne skal sikre, at der bliver sat fokus på alle barnets potentialer og kompetencer, for at ruste det enkelte barn til at begå sig i livet. Der skal tages hensyn til børns forskellige forudsætninger.

Mål:

- at personalet sikrer, at der ydes den fornødne omsorg for de børn, hvis udvikling bekymrer
- at personalet sikrer en optimal pædagogisk indsats over for disse børn
- at personalet er opmærksom på at være anerkendende i relation til det enkelte barn

Derfor er det vigtigt, at personalet:

- har en positiv tilgang til og positiv omtale af det enkelte barn og hele børnegruppen
- etablerer forskellige grupper af børn
- har tæt forældrekontakt, f.eks. ringe, hvis barnet ikke kommer
- giver barnet ekstra opmærksomhed, f.eks. en ekstra gå-tur eller historie
- dagligt "mærker" efter, hvordan barnet har det
- bruger kollegaer - kollegial supervision
- indstiller til psykolog, fysioterapeut, talepædagog osv., hvis det er nødvendigt for barnets udvikling

Det kan vi bla. se ved at:

- børnene har tillid til de voksne, og kommer til os hvis de har brug for hjælp
- forældrene beder om støtte / vejledning

Overgang til Mini-SFO, SFO og skole

At skulle begynde i skole, er noget barnet ser frem til med glæde, men måske også med en vis spænding og usikkerhed. For mange børn er det en helt ny verden at skulle begynde på skolen, som både er en større bygning, men også med langt flere børn end de er vant til i daginstitutionen.

På nuværende tidspunkt samarbejder vi med Haverslev-Ravnkilde Skole, men hvis nogle børn skal starte i andre skoler, vil vi om muligt også her lave et besøg.

Mål:

- at personalet gennem samarbejde med skolen, SFO og Mini-SFO sikrer, at børnene får en tryk og harmonisk overgang fra børnehaven

Derfor er det vigtigt, at personale:

- etablerer gensidige besøg mellem Haverslev-Ravnkilde skole og os
- afholder fælles forældremøde mellem Haverslev-Ravnkilde skole og os
- afholder forældresamtaler omkring det enkelte barn og bl.a. snakker om skole-parathed

Det kan vi bla. se ved at:

- børnene er fortrolige med skolen
- børnene er fortrolige med børnehaveklasselederen

Dokumentation og evaluering

Dokumentation

Dokumentation kan defineres som en fastholdelse af information. Dokumentation i en evaluering giver fælles viden om de spørgsmål vi stiller os selv i den pædagogiske praksis. Det giver samtidig mulighed for at synliggøre den pædagogiske professionalisme i arbejdet med at skabe læring og udvikling hos børn.

I det pædagogiske arbejde er det vigtigt at skelne mellem to typer, nemlig den beskrivende dokumentation og den reflekterende dokumentation.

Den beskrivende dokumentation er ofte målrettet forældrene eller barnet selv. Den beskriver de daglige aktiviteter, og som er mest synlige for forældre, når børn bringes, hentes eller ved deltagelse i forskellige aktiviteter i institutionen.

Af eksempler kan nævnes:

- Udstillinger af de produkter børnene har lavet.
- Tegninger, malerier, bogstaver, tal og lignende.
- Ting børn har klippet og klistret, f.eks. til fastelavn, påske eller jul, der kommer med hjem.
- Billeder, fotografier af oplevelser i dagligdagen.
- Opslag på vores dør og på Børneintra.
- Invitere forældre med til forskellige aktiviteter i børnehaven, som teater, udflugter fastelavnsfester, og julefester.
- Beskeder på Børneintra, om hvad vi har lavet i løbet af dagen.

Beskrivende fotodokumentation:

Vi er på tur i lokalområdet. Pædagogerne tager billeder der viser turens forløb. Der er billeder af børn der kigger på smådyr ved søen, børn der spiser madpakker, leger på skolens legeplads osv.

En fotoreportage der viser forældrene at "i dag har vi været ude af huset". Ofte følges fotoene af beskrivende tekst, enten sammen med billederne eller på Børneintra.

Den beskrivende dokumentation handler primært om at vise hvilke aktiviteter og projekter der laves med børnene eller synliggøre institutionens dagligdag.

Den reflekterende dokumentation, hvor fokus er på barnets, forældrenes og personalets læring.

Den form for dokumentation, kan føre frem til forandringer af den pædagogiske læreproces. Dialogen mellem pædagog og forældre, med udgangspunkt i barnet og de iagttagelser, oplevelser eller bekymringer vi hver især har, kan vi berige hinanden til et nyt syn på, hvad der er til barnets bedste.

Af eksempler kan nævnes:

- Den daglige snak ved aflevering og hentning af børn
- Ved forældresamtaler
- Ved stuemøde, personalemøder og pædagogisk dag for personalet
- Billeder, fotografier af oplevelser i dagligdagen og af de pædagogiske læreprocesser. Opslag på vores dør, vores elektroniske billedramme og Børneintra.

Reflekterende fotodokumentation:

Vi er på tur i lokalområdet. Et af de pædagogiske mål med turen er at få børnene til at fungere sammen som gruppe. Pædagogerne tager billeder af situationer hvor børnene viser opmærksomhed over for hinanden, hjælper hinanden, følges ad i en række osv.

Det er stadig det der sker, der fotograferes, men nu med fokus på at belyse det pædagogiske mål med turen. Der fotograferes med udgangspunkt i et spørgsmål "Hvordan kan vi se at børnene faktisk fungerer eller er på vej til at fungere som en gruppe?".

Fotoene bliver til dokumentationen som personalet kan bruge til at diskutere hvordan turen gik i forhold til et bestemt pædagogisk mål, hvor børnene er på vej til eller allerede fungerer godt som gruppe, og hvad der er brug for at arbejde videre med og sætte fokus på fremover.

Den reflekterende dokumentation har refleksion i og om det pædagogiske arbejde. Det kan være fastholdelse af personalets overvejelser om et forløb eller læringshistorier nedskrevet med fokus på barnets læring. Den reflekterende dokumentationspraksis tager altid afsæt i en analysemodel

- som kan være SMTTE modellen eller spørgsmål som:

- Hvad var målet?
- Nåede vi det vi ville?
- Hvad lykkedes
- Hvad ville vi gøre anderledes en anden gang?

Evaluering

Vi anvender forskellige forme for evaluering

- vi anvender SMTTE model til evaluering af projekter
- vi evaluerer aktiviteter og projekter løbende på vores stue/personalemøder
- vi evaluerer børnenes trivsel løbende på vores stue/personalemøder